

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

20.4.2022

Länsi-Pakilan liikennejärjestelyjen katusuunnitelmien hyväksyminen

Katusuunnitelmista tehtyjen muistutusten käsittely

1. Katusuunnitelmien nähtävillä olo

Länsi-Pakilan liikenneturvallisuusparannuksiin liittyvät katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti 10. - 23.3.2021 välisen ajan. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille.

Suunnitelmista on tehty neljä muistutusta, jotka on käsitelty seuraavassa.

2. Muistutus 1

1. Havukan tontille rakentuvan koulun ja päiväkodin suuresta kävijämäärästä aiheutuvasta liikenteen lisäyksestä ollaan huolissaan ja toivotaan katusuunnitelmien uutta läpikäyntiä suuren ja lisääntyvän liikennemäärän vuoksi.
2. Havukan tontin rakentamisen suunnittelua toivotaan toteutettavaksi yhtä aikaa katusuunnittelun kanssa. Toivotaan katusuunnittelun viivästyttämistä niin, että yhtäaikaisuus olisi mahdollinen. Toivotaan myös pelastuslaitokselta lausunnon pyytämistä, sillä pelastuslaitoksen on ymmärretty kertoneen tulevan rakennuksen olevan liian suuri tontille ja täten aiheuttavan riskejä pelastautumiselle.
3. Halkosuonkujan jalkakäytävän ja Elontie 35:n koulun kohdan katusuunnitelmat pitää käsitellä ja päättää vasta sitten, kun Havukan uudisrakennuksen suunnittelu on valmis ja rakennuslupa siihen on myönnetty. Nämä suunnitelmat pitää synkronisoida keskenään. Turvallinen katusuunnitelma pitää ottaa mukaan myös Havukan uudisrakennuksen suunnittelussa. Ko. katusuunnitelmat ja Havukan uudisrakennusprojekti kuuluvat olennaisesti samaan kokonaisuuteen.
4. Lasten turvallisuudesta ollaan oltu huolissaan. Esimerkiksi Päiväkoti Havuan sisäänkulun järjestämien ollaan koettu turvattomaksi, ja pyydetty siirtämään se samaan sijaintiin kuin tontin vanhoissa järjestelyissä. Huoli on esitetty myös aiemmassa vaiheessa, ja toivotaan vastausta siihen, miksi asukkaiden näkemyksiä ei lopullisissa suunnitelmissa ole huomioitu. On ehdotettu korvaavia liikennejärjestelyjä muun muassa suojateiden ja korotusten osalta.
5. Elontien/Halkosuonkujan risteyksen korotus on itään päin liian pitkällä. Korotusta on siirrettävä lännemmäksi, ettei korotus estä talosta/taloon kulkua autolla:
  - Elontien korotetun liittymäalueen johdosta pihasta ei pysty peruuttamaan korotukselle, koska suunniteltu korotus on aivan talon sisäänkulun vieressä.
  - Ko. korotus ei saa olla niin pitkällä itäänpäin, vaan korotuksen itäreunaa pitää siirtää lännemmäksi!
6. Korotusalueen hulevedet on ohjattava sadevesikaivoihin niin, etteivät ne tule mm. Elontien tonteille.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

20.4.2022

7. Korotuksista, pysäköintipaikkojen riittävydestä, saattoliikenteestä sekä mahdollisesti uuden koulun saattoliikenteen aiheuttamista ruuhkista ollaan esitetty huolta. Korotuksiin on pyydetty muutoksia.
8. Esitetään, että koulu- ja päiväkotirakennuksen suurentuessa kasvavien liikenteellisten ja kadun käyttäjien turvallisuuteen liittyvien ongelmien pikkukoululaisten luokkia ei otettaisi Havukan uudisrakennukseen, vaan ne sijoitetaan peruskorjattavana olevaan Pakilan ala-asteen kouluun Halkosuontielle tai ko. koulun lähistölle rakennettavaan rakennukseen.

Vastaus muistutukseen

1. Alueen liikennesuunnittelija on mitoittanut järjestelyt toteutuvan kävijämäärän mukaisesti, ja lisääntyvät kävijämäärät on siis otettu suunnittelussa huomioon. Kaduille tulee mm. uusia, sekä myös leveämpiä jalkakäytäviä ja ajonopeuksia hidastavia korotettuja liittymiä ja suojateitä.
2. Tontti vastaa sisäisistä järjestelyistään, ja rakentaminen käynnistyy tilatarpeen lähtökohdista alkaen. Kadun muutostöitä pyritään suorittamaan siten, että ne olisivat valmiit kun päiväkodin ja koulun laajennukset otetaan käyttöön. Hankkeiden välillä on tehty jo suunnitteluvaiheessa yhteistyötä, ja hankkeet on yhteensovitettu tarkasti. Kaikkien katujen leveys soveltuu pelastusajoneuvojen ajon tonteille. Katusuunnittelussa ei voida ottaa kantaa tontin sisäisiin pelastautumisjärjestelyihin, vaan ne huomioidaan aina tontin sisäisiä toimia koskevassa suunnittelussa, jolloin Pelastuslaitoksen määräykset huomioidaan automaattisesti jo ihan rakennuslupavaiheessakin.
3. Katurakentaminen ja tontilla tapahtuvat työt ovat omat erilliset kokonaisuutensa, ja niiden täydellinen ajallinen synkronointi ei tässä kohtaa valitettavasti ollut mahdollista vuorovaikutuksen osalta. Hankkeiden suunnitteluprosessit on kuitenkin yhteensovitettu, ja hankkeet on suunniteltu ja tullaan toteuttamaan molemmat toisensa huomioiden. Katujen korot, pintamateriaalit ja liittymien sijainnit on myöskin huomioitu ja yhteensovitettu yhteisissä palaverissa ja suunnittelijoiden yhteistyössä.
4. Päiväkotin Havukan tontin nykyinen sisäänkäynti on keskellä Elontien risteysaluetta, johon ei voi suojatietä laittaa. Tuleva Havukan sisäänkäynti tulee olemaan tämän hetkisen tontin pihasuunnitelman mukaisesti risteuksen itäpuolella. Elontielle tuleva päiväkotitontin kulkuyhteys sijoitetaan Halkosuonkujan liittymäalueen korotetulle osuudelle sen itäreunaan, jossa on ylityspaikkayhteys eteläreunan jalkakäytävälle. Sijainti on turvallisempi kuin keskellä liittymäaluetta. Asukkaiden mielipiteitä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan. Havukan saattoliikenne sijoitetaan Ripusuontien varteen eli Havukan tontin toiselle puolelle, ei Elontielle.
5. Korotusten sijainnit on suunniteltu voimassa olevien suunnitteluohjeiden mukaisesti, ja tarvittaessa näitä tarkastellaan vielä rakennussuunnitteluvaiheessa.
6. Tulossa uutta kuivatusta tarpeen mukaan. Ennen korotusta tulossa lisäystä kuivatukseen. Vesien valuminen kiinteistöihin estetään reunakivien ja hulevesikaivojen avulla.
7. Korotusta on muutettu suunnitelmassa muistutuksen toiveen mukaisesti. Korotukset, pysäköinti, saattoliikenne ja muut liikenneasiat on huomioitu liikennesuunnittelussa ja tullaan toteuttamaan parhaiden mahdollisten vaihtoehtojen mukaisesti.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

20.4.2022

8. Koulujen toiminnasta vastaa Helsingin kaupungin Kasvatuksen ja Koulutuksen toimiala. Käyttäjämäärät ja kävijöiden turvallisuus on huomioitu katu- ja liikennesuunnittelussa.

3. Muistutus 2

Liikenne toivotaan suunniteltavan siten, että se jaetaan Ripusuontien ja Elontien kesken, koska muutoin Ripusuontie ruuhkautuu liikaa ja koska vanhemmat kuitenkin tuovat lapsensa kumpaakin kautta Havukkaan. Luontevinta olisi tuoda suurin osa pikkukoululaisista Elontien kautta.

Esitetään myös, että uudisrakennuksen naapureille Halkosuonkujalla ja Elontien varrella risteyksestä itään turvataan mahdollisuus pysäköidä autonsa kadun varteen asuntonsa lähistölle rakentamalla korotus vain risteykseen - ei Halkosuonkujalle eikä muualle Elontielle.

Vastaus muistutukseen

Saattoliikenne sijoitetaan Ripusuontien puolelle, jossa ajoradan leveys on saattoliikennepaikat mukaan laskien yhdeksän metriä.

Risteysalueen korotusta Elontien ja Halkosuonkujan risteyksessä on lyhennetty. On kuitenkin todettava, että Pakilan alueen pientalojen pysäköinti tapahtuu lähtökohtaisesti tonteilla.

4. Muistutus 3

1. Kysytään, miksi Elontie 55 ja Halkosuontie 88 koulurakennusten kasvavia käyttäjämääriä ei ole mainittu liikennesuunnitelmien perusteena.
2. Esitetään, että Elontie 35 tontin suunnitelmat ja sen ympäristön liikennesuunnitelmat olisi oltava nähtävillä yhtä aikaa niin, että kaupunkilaiset saavat kokonaisuudesta todenmukaisen käsityksen ja he voisivat antaa ideoita, joiden avulla kokonaisuudesta saadaan toimiva.
3. Pidetään kaupungin varojen väärinkäyttönä aloittaa Elontien ja Ripusuontien katualueiden rakentaminen osoitteen Elontie 35 tontin ympärillä jo tänä keväänä 2021. Kadut sekä niiden alla oleva infra joudutaan kuitenkin kunnostamaan sen jälkeen, kun rakennusaikainen liikenne ja infran rakentaminen on rikkonut ne. Elontien ja Ripusuontien katumuutokset on tehtävä vasta, kun osoitteen Elontie 35 tontille on noussut uusi rakennus. Asukkaille aiheutuvaa turhaa haittaa rakennushankkeista toivotaan vältettävän.
4. Sisäänkäynti osoitteen Elontie 35 tontille Elontien puolelta toivotaan pidettävän siinä missä se nykyisin on eli suoraan Halkosuonkujaa vastapäätä. Sitä pidetään turvallisena kohtana lapsille liikkua Elontie 35:een. Uuden päiväkotikoulun tonttisuunnitelmassa on suunniteltu sisäänkäynti Elontielle. Sitä ei pidetä turvallisena kohtana lapsille liikkua osoitteen Elontie 35 koulutontille, koska ympäröivä näkyväisyys ei ole riittävä. Siitä kohtaa lapset eivät näe Halkosuonkujalta kääntyviä autoja. Lisäksi kulku vaikeutuu yksityiseltä tontilta, koska siitä peruutetaan Elontielle.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

20.4.2022

Elontien tontin kohdalla korotettu ajorata/jalkakäytävä toivotaan alkavaksi lähempänä risteystä. Tässä kohdalla autojen vauhti laskee ja korokkeesta syntyy suoja lasten liikkumiselle Elontie 35 tontille. Jos korotettu ajorata/jalkakäytävä alkaa itään päin kuljettaessa pidemmältä, käynti tontilta Elontielle estyy.

- Liikennemäärän katsotaan vähintään kolminkertaistuvan nykyisestä osoitteen Elontie 35 ympärillä, kun käyttäjämäärä tontilla nousee 140 hengestä 502 henkeen ja läpikulkuliikenne on kasvanut laajennettuun Halkosuontien 88 koulurakennukseen.

-Alueen liikenne ei muodostu pelkästään asukkaista, lapsista ja läpikulkuliikenteestä, joka tapahtuu jalan tai pyörällä. Osoitteen Elontien 35 suunniteltua päiväkotikoulua käyttävät lapset ovat niin pieniä, että heidät saatetaan sinne aamulla ja haetaan sieltä illalla – ja tämä tapahtuu autolla, koska päiväkotikoululla on laaja palvelualue.

-Autoliikenne muodostuu siis lasten kaksi kertaa päivässä tapahtuvasta saattoliikenteestä ja pysäköinnistä (aamulla 10 min ja illalla 15 min), työpaikkaliikenteestä, erilaisesta läpikulkuliikenteestä ja asukkaiden liikenteestä. Tämä on otettava huomioon, kun osoitteen Elontie 35 päiväkotikoulua suunnitellaan ja sen liikennelaskelmia tehdään.

5. Suojateiden puuttumisesta Havukan tontin ympärillä ollaan oltu huolissaan ja kysytty, kuinka lapset oppivat käyttämään suojatietä, jos sellaista ei heidän päiväkotinsa tai koulunsa vieressä ole.
6. Kysytään, mitä tarkoittaa katusuunnitelman ylläpitoluokka III. Mikäli luokka on sama kuin nykytilanteessa sitä toivotaan parannettavan osoitteen Elontie 35 kohdalla sekä Elontien osuudella, joka rajoittuu Pakilantien ja Sysimiehentien väliin. Nykyiset järjestelyt on koettu riittämättömiksi ja liikkumista haittaaviksi.

Talvella toivotaan aurausta tehtäväksi alueella useammin ja toivotaan lumien pois kuljettamisen tehostamista.

7. Kysytään, miten sadevedet ohjataan liikennesuunnitelmissa korotuilla katualueilla ja Elontie 35 tontilla. Sadevesikaivot toivotaan merkittävän katusuunnitelmiin niin, että asukkaat näkevät ne ja pystyvät ottamaan kantaa.

Vastaus muistutukseen

1. Liikennemääriä, kuten useita muitakaan lähtötietoja ei ole tapana merkitä suunnitelmiin. Kaikki asianmukaiset lähtötiedot huomioidaan aina suunnittelussa.
2. Tonttien suunnitelmista vastaavat erilliset tahot, joiden aikataulutukseen ei katusuunnittelussa ole mahdollista vaikuttaa. Alueella yhtäaikaaisesti toimivat ja toimia suunnittelevat tahot on kuitenkin huomioitu suunnittelussa, ja suunnitelmat on tarkasti yhteensovitettu näiden tahojen kanssa.
3. Katurakentaminen on tämänhetkisen arvion mukaan ajoitettu alkamaan kesällä 2022. Katurakenteet suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ne kestävät normaalia kuormitusta, johon esimerkiksi liikenne rakentuvalla tontilla kuuluu. Rakennushankkeista aiheutuva haitta pyritään aina minimoimaan kaupungin katuhankkeissa, kuten varmasti kaikessa muussakin rakentamisessa. Pintojen viimeistely tehdään aina mahdollisuuksien mukaan muiden töiden jälkeen.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

20.4.2022

4. Havukan tontin nykyinen sisäänkäynti on keskellä risteysaluetta, johon ei voi ylityspaikkaa laittaa. Tuleva Havukan sisäänkäynti tulee olemaan tämän hetkisen tontin pihasuunnitelman mukaisesti risteuksen itäpuolella. Sijainti on myös turvallisempi kadun ylityksen kannalta. Havukan saattoliikenne sijoitetaan Ripusuontien varteen eli Havukan tontin toiselle puolelle, ei Elontielle.

Jalankulkua päiväkodille/koululle ja sieltä pois tulee olemaan myös Elontielle Halkosuonkujan risteyksestä idän suuntaan olevalla jalkakäytävällä, ja tätä tilannetta ei ylityspaikan siirtäminen muuta. Lisäksi katu voidaan ylittää myös muualta. Tontilta pois autolla peruuttaminen edellyttää erityistä valppautta tässä kuten muissakin paikoissa, joissa on koulu tai päiväkotiki lähellä ja peruutetaan suoraan jalkakäytävälle. Tällaisia paikkoja on Helsingissä hyvin runsaasti.

5. Kulku jokaiselle tontille on varmistettu. Korotus ei ole niin korkea, ettei sekään estä ajoa, sillä se on suunniteltu ainoastaan ajonopeuksia hidastamaan. Korotus ei myöskään tule kiinteistön liittymän kohdalle. Suunnittelussa on huomioitu lisääntyvä liikenne.
6. Ripusuontielle tulee korotetut suojatiet saattoliikennepaikkojen molemmin puolin koska kadun ylittämisterve keskittyy sinne saattoliikenteen vuoksi. Halkosuontielle tule koulun kohdalle korotettujen liittymien yhteyteen suojatiet ja yksi erillinen korotettu suojatie. Elontielle koulun kohdalla on liittymäalue korotettu ilman suojateita koska kadulla on vain toisella puolella jalkakäytävä. Koulutontin länsireunasta tulevan jalankulun kohdalle on Elontielle tulossa ylityspaikka jossa ajoradan leveyttä on kavennettu. Liikennemäärien suhteen vähäliikenteisillä tonttikaduilla on tavanomaista, että suojateita ei kadulle merkitä vaan ne ovat ylityspaikkoja.
7. Ylläpitoluokkaan ei ole tässä yhteydessä tulossa muutoksia. Palaute on välitetty kunnossapidolle. Hoitoluokitus jakaa kadut pääkatuihin, alueellisiin ja paikallisiin kokoojakatuihin sekä asuntokatuihin. Pääkadut kuuluvat 1. hoitoluokkaan, kokooja- ja joukkoliikennekadut 2. hoitoluokkaan ja asuntokatut 3. hoitoluokkaan. Katujen kunnossapitoluokituksen kriteereistä on päätetty osana lumen käsittelyn periaatteita, jotka kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 29.10.2019. Hoitoluokat määräytyvät pitkälti jo kaavoitusvaiheessa, joten muutokset ovat harvinaisia. Yleisin syy kadun hoitoluokan muuttamiselle on joukkoliikenteen reittimuutokset. Muutoin katujen ja puistokäytävien hoitoluokkia ei yleensä muuteta.
8. Kadun hulevesikaivot on sijoitettava ylämäen puolelle aina ennen korotetun alueen luiskaa. Muutoin pyritään hulevesikaivoja sijoittamaan olemassa olevan hulevesiviemärin tarkastuskaivon läheisyyteen. Hulevesikaivojen, joihin sade-, sulamis- ja muut vedet kaduilla johdetaan, sijainti tarkentuu rakennussuunnittelussa, eikä niitä merkitä katusuunnitelmiin. Hulevesiviemärit ja niihin liittyvät kuivatuskaivot suunnitellaan siten, että kadunkuivatus tulee toteutettua tarkoituksenmukaisella tavalla. Tontit liittyvät yleiseen hulevesiviemäriin.

5. Muistutus 4

1. Saattoliikennepaikan kiinteistön edessä pelätään haittaavan kiinteistön omaa käyttöä, poistumista kiinteistön pihasta sekä vaarantaa liikenneturvallisuuden katualueen kaventumisen vuoksi.
2. Katulumien pelätään aurattavan jalkakäytävän ja kiinteistön väliin viheralueelle, myös jalkakäytävälle. Autojen ollessa parkissa alueella tilanteen pelätään olevan vaikea.

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne
Liikenne- ja katusuunnittelu
Suunnitteluyksikkö

20.4.2022

3. Saattoliikennepaikan kohdalla kiinteistön pihasta poistumista pidetään vaarallisena ja kadun kaventumisen, ja saattoliikennepysäköinnin lisäämisen ei oleteta parantavan turvallisuutta.
4. Kadunkuivatusta pidetään riittämättömänä saattoliikennepaikan kohdalla.
5. Pyydetään, että katu-alue suunnittelun toteutuksessa luovutaan vähintäänkin asuinrakennusten puolelle suunnitellusta saattoalueesta, sillä tämän koettiin haittaavan kiinteistöjen piha-alueiden käyttöä ja autojen kääntämistä sekä kiinteistöille ajoa.

Vastaus muistutukseen

1. Ajoradan leveys Ripusuontiellä kyseisen kiinteistön kohdalla tulee olemaan yhdeksän metriä saattoliikennepaikat mukaan laskien. Varsinainen ajorata tulee olemaan viisi metriä leveä. On katsottu, että tontin liikenne ei häiriinny merkittävästi saattoliikenteestä. Tonttiliittymän toimivuus ja saattoliikennepaikkojen tarkka sijainti tarkistetaan vielä rakennussuunnitteluvaiheessa, jolloin tehdään ajouratarkasteluja.
2. Saattoliikennepaikat ovat nimensä mukaisesti saattoliikennettä varten. Päiväkodin ja koulun ollessa kiinni, niissä ei oletettavasti pysäköidä sen enempää kuin lähistön muillakaan katuosuuksilla. Lumien auraaminen katualueen reunaan tontin rajan ja nykyisen jalkakäytävän reunan väliselle alueelle on todennäköistä. Aluetta käytettäneen lumitilana. Oletettavasti tilanne ei poikkea nykyisestä lumien auraamistilanteesta kadulla.
3. Kadun kaventuminen lisää liikenneturvallisuutta, koska tällöin ajonopeudet laskevat. Ajorata jää kuitenkin edelleen hyvin leveäksi kyseisellä Ripusuontiellä.
4. Hulevesikaivojen tarkemmat sijainnit tullaan määrittämään rakennussuunnittelussa, ja kadun kuivatus tullaan mitoittamaan asianmukaisesti. Saattoliikennepaikka on kadun korkeimmassa kohdassa jolloin kadulla ei liiku suuria vesimääriä. Tarvittaessa nykyistä hulevesiviemäriä jatketaan.
5. Liikenne- ja katusuunnittelun ratkaisut, kuten saattopaikat on suunniteltu siten, että ne eivät aiheuta haittaa kiinteistöille. Kääntyminen on mahdollistettu tarvittavissa kohdissa, kiinteistöille ajoa ei ole estetty, ja kiinteistöjen alueelle eivät saattopaikat, kuten muutkaan katualueen ratkaisut, ulotu. Tonttiliittymän toimivuus ja saattoliikennepaikkojen tarkka sijainti tarkistetaan vielä rakennussuunnitteluvaiheessa, jolloin tehdään ajouratarkasteluja.

6. Muutokset katusuunnitelmiin

Muistutukset eivät aiheuta muutoksia laadittuihin katusuunnitelmiin. Muiden kaupungin toimijoiden työtä koskevat palautteet on välitetty eteenpäin.

Muistion vakuudeksi
Leena-Maija Kimari